

[Alsing Andersen.]

den danske offentlighed. Jeg finder, at denne redegørelse omfattede alt væsentligt, som kan siges om denne sags udvikling, og at den indeholder et fortræffeligt materiale til bedømmelse af situationen, når vi skal drøfte spørgsmålet her i tinget, og iøvrigt når sagen skal drøftes i den danske offentlighed. Jeg finder det også rimeligt at udtale en tak til den højtærede minister for den personlige indsats, han har øvet, bl. a. i samarbejde med Sveriges og Norges udenrigsministre, under de to Londonkonferencer.

Den socialdemokratiske gruppe har hele tiden været af den opfattelse, at den opståede krise omkring Suezkanalen må løses uden anvendelse af magt, altså ad den fredelige forhandlings vej. Dette betyder ingenlunde, at vi godkender den drastiske fremgangsmåde, som præsident Nasser anvendte, da han uden at rejse noget krav, uden at give anledning til nogen forhandling, ganske ensidigt gik til at nationalisere Suezkanalselskabet, til trods for at dette selskab havde lovmæssig koncession på at klare trafikken og drive kanalen i endnu 12 år, og skønt kanalen derefter automatisk ville være blevet den ægyptiske stats ejendom. Vi er ikke talsmænd for aktionærerne i Suezkanalselskabet. Vi vil heller ikke på juridisk grundlag argumentere mod selve nationaliseringen; denne side af sagen må i givet fald blive et retsligt spørgsmål mellem Suezkanalselskabet og den ægyptiske regering. Jeg finder dog anledning til i denne forbindelse at sige, at det principielle spørgsmål om et lands ret til at nationalisere foretagender, hvori der er investeret fremmed kapital, er blevet grundigt drøftet i De Forenede Nationers økonomiske komité, bl. a. under generalforsamlingen i 1952. På baggrund af disse forhandlinger, hvor meget afvigende opfattelser kom til orde, har jeg vist lov til at sige, at det kan anses for tvivlsomt, om den internationale domstol ville underkende selve nationaliseringshandlingen, dersom den skulle blive indanket for denne domstol. Der er imidlertid i denne forbindelse også grund til at fremhæve en anden side af dette problem. En række teknisk underudviklede lande har under disse forhandlinger i De Forenede Nationer vist meget stor interesse for at

få investeret udenlandsk kapital til fremme af deres lands industrielle udvikling, men det siger sig selv, at sådanne ønskers opfyldelse må blive vanskeliggjort, dersom den private kapital, som man har bud efter, løber risiko for pludselige ensidige nationaliseringsaktioner uden hensyn til bestående aftaler eller konventioner.

Vi for vort vedkommende ville for sagens skyld have ønsket, at den var blevet aktualiseret på en mindre dramatisk måde og mere i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt, således at der fra begyndelsen havde været givet plads for en rolig forhandling på et bredt grundlag om den fremtidige ordning af Suezkanalen. Dette ønske er efter vor mening så meget mere berettiget, som alle parter i denne sag er medlemmer af De Forenede Nationer. Ydermere må det være vor ret at tilføje, at spørgsmålet om, hvorledes sejladsen gennem Suezkanalen skal organiseres og sikres, hverken er et rent ægyptisk spørgsmål eller et spørgsmål alene mellem Ægypten og underskriverne på konventionen af 1888. Der er her tale om et spørgsmål af almindelig international interesse og af betydning for alle lande både i øst og i vest, ikke mindst for de mange søfarende nationer, der benytter kanalen og har benyttet den i henved 100 år.

Også Danmarks interesser er iøjnefaldende for enhver, således som den højtærede stats- og udenrigsminister har påpeget det. Her er imidlertid ikke alene spørgsmål om dansk skibsfarts interesser i egentlig forstand. Trafikken gennem Suezkanalen er også af stor betydning for den danske befolkning som helhed, for selve det danske samfund. Hvis nemlig situationen skulle udvikle sig således, at danske skibe for kortere eller længere tid ville fortrække eller af omstændighederne blive tvunget til at gå syd om Afrika, og dersom det i denne forbindelse skulle blive nødvendigt for en tid på grund af mangel på tankskibstonnage at hente væsentlige dele af vore olieforsyninger fra den vestlige halvkugle, da ville en sådan situation uvilkårligt få en uheldig indflydelse på det danske samfunds forsyninger, på prisforholdene, på valutaproblemet, på erhvervslivet og på beskæftigelsen. Et spørgsmål, der har denne betydning både for samhan-